

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในอำเภอ
วังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา
ชื่อและนามสกุล นายอารีย์ศักดิ์ พงษ์นิรันดร
แขนงวิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ เนาวบุตร

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประยงค์ เนาวบุตร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. กุล้า ทองขาว)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ อนุมัติให้รับการศึกษา
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิทวธีรานนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

วันที่ 21 เดือน มกราคม พ.ศ. 2551

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว

จังหวัดนครราชสีมา

ผู้ศึกษา นายอารีย์ศักดิ์ พงษ์นิรันดร ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ เนาวบุตร ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา และ (2) เปรียบเทียบการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามการได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สอง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนของรัฐที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2550 จำนวน 190 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 28 คน ครูผู้สอน จำนวน 162 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนค่าที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการศึกษาพบว่า (1) โรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและรองลงไปเรียงตามลำดับได้แก่ ด้านการบริหารและสารสนเทศของโรงเรียน ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในโรงเรียน และด้านการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ (2) โรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สองแล้ว กับโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมินมีการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ การประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินภายนอก สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลง ได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประยงค์ เนาวบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ติดตาม การศึกษาอย่างใกล้ชิด และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ สนับสนุนให้กำลังใจ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ศึกษามาโดยตลอด ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร. กक्षा ทองขาว กรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขการศึกษาค้นคว้าอิสระ ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ได้แก่ นายกิตตินันท์ โนสุ นายสมศักดิ์ พระเดชกึ่ง และนายประกาศ มีชัย ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ และขอบคุณผู้บริหาร ครูผู้สอนทุกท่านที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามในการศึกษาค้นคว้าอิสระ ครั้งนี้

ขอขอบคุณนายปฐมฤกษ์ มณีเนตร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครราชสีมาเขต 3 ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอิสระผู้ศึกษาขอบอบให้ผู้สนใจการศึกษาทั้งหมด

อารีย์ศักดิ์ พงษ์นิรันดร

มกราคม 2551

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การวิเคราะห์การดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน	27
การเปรียบเทียบการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน	35
บทที่ 5 สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	37
สรุปการศึกษา	37
อภิปรายผล	38
ข้อเสนอแนะ	40
บรรณานุกรม	42
ภาคผนวก	46
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาเครื่องมือ	47
ข สำเนาหนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา	49
ค ผลการประเมินความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ	52
ง ประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา	59
จ แบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	64
ประวัติผู้ศึกษา	71

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง และการได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สอง 26
ตารางที่ 4.2	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการพัฒนางานประกัน คุณภาพภายในของ โรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา จำแนกเป็น รายด้าน 27
ตารางที่ 4.3	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการพัฒนางานประกัน คุณภาพภายในของ โรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ด้านการ บริหาร และสารสนเทศของ โรงเรียนจำแนกเป็นรายข้อ 28
ตารางที่ 4.4	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการพัฒนางานประกัน คุณภาพภายในของ โรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ด้านการ วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกเป็นรายข้อ 29
ตารางที่ 4.5	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการพัฒนางาน ประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกเป็นรายข้อ 31
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการพัฒนางานประกัน คุณภาพภายในของ โรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ด้านการ ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายใน จำแนกเป็นรายข้อ 33
ตารางที่ 4.7	แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน ในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ระหว่าง โรงเรียนที่ได้รับการประเมิน ภายนอกในรอบที่สองแล้วกับ โรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมิน จำแนกเป็นรายด้าน 35

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา	3
ภาพที่ 2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประกันคุณภาพภายนอก	9
ภาพที่ 2.2 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	12

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกในยุคสังคมข่าวสารมีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วตลอดเวลา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้วิธีที่จะปรับตัวและเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะเป็นหลักประกันให้แต่ละประเทศสามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างมั่นคง นั่นคือ คุณภาพของคน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา 2545:21)

การพัฒนาคุณภาพของคนที่ดีที่สุดวิธีหนึ่งซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในขณะนี้ก็คือ การให้การศึกษา และวิธีการจัดการศึกษาที่ดีนั้นต้องอาศัยระบบการบริหารและจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยมีหลักประกันว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถเรียนรู้และปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2543 : 1)

เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกระดับสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายและบังเกิดประสิทธิภาพสูงสุด รัฐจึงได้ตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ขึ้น โดยได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า

“มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก”

“มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก”

การจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามบทบาทหน้าที่ข้างต้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานต้นสังกัดทุกระดับ คือ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาจะต้องร่วมมือกันดำเนินการอย่างต่อเนื่องตามวงจรพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยหน่วยงานต้นสังกัด จะต้องกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดระบบประกันคุณภาพระดับสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ตลอดทั้งมีการส่งเสริมสนับสนุนและกำกับติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง จึงจะส่งผลให้สถานศึกษาในสังกัดสามารถดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 3 ได้มีการส่งเสริมสนับสนุน และกำกับติดตามให้โรงเรียนในสังกัดดำเนินการตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ทุกขั้นตอนอย่างเคร่งครัด นับตั้งแต่การพัฒนางานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนทุกปีอย่างต่อเนื่อง การเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครองและผู้แทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน การจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน แต่จนถึงขณะนี้ยังไม่ปรากฏว่า ได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนแต่อย่างใด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งสภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขา และทุรกันดารมากกว่าพื้นที่อื่น ๆ ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

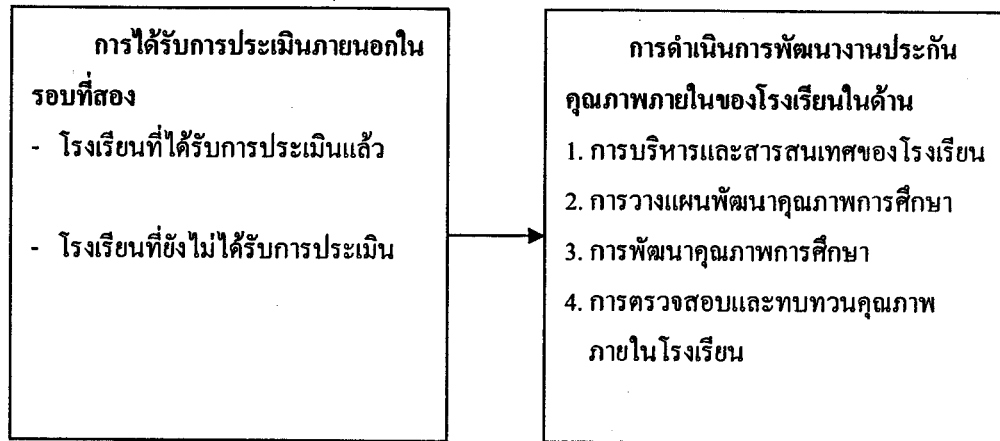
2.1 เพื่อศึกษาการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามการได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สอง

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้นำขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 25) มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. สมมติฐานของการศึกษา

โรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สองแล้วกับโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมิน มีการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายใน แตกต่างกัน

5. ขอบเขตของการศึกษา

ผู้ศึกษากำหนดขอบเขตการศึกษา ดังนี้

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้ศึกษานำขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 25) มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา จำแนกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

5.1.1 การบริหารและสารสนเทศของโรงเรียน

5.1.2 การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5.1.3 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5.1.4 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายใน โรงเรียน

5.2 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

5.2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 330 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 30 คน และครูผู้สอน 300 คน จาก 30 โรงเรียน

5.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนของรัฐที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2550 จำนวน 196 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 30 คน และครูผู้สอน 166 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเคร็จซี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ

5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย

5.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สองของโรงเรียน จำแนกเป็น 1) โรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สองแล้ว และ 2) โรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมิน

5.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน จำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารและสารสนเทศของโรงเรียน 2) ด้านการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 4) ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในโรงเรียน

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 การพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนให้เหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์ จำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

6.1.1 ด้านการบริหารและสารสนเทศของโรงเรียน หมายถึง การปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารภายในโรงเรียน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย ร่วมกันวางแผนจัดระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ครอบคลุม มีความสมบูรณ์ ค้นหาได้ง่าย สะดวกต่อการนำมาใช้

6.1.2 ด้านการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การวิเคราะห์ปัญหา และความจำเป็นในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเพื่อนำมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย

บทบาทหน้าที่ของบุคลากร การจัดสรรงบประมาณ และทรัพยากร ตลอดจนกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย

6.1.3 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การกำกับติดตามให้บุคลากรทุกคนดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายในรูปองค์คณะบุคคล ตลอดถึงการปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์โดยการเชื่อมโยงประสานสัมพันธ์ในทุกขั้นตอนของกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

6.1.4 ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในโรงเรียน หมายถึง การวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย และเหมาะสมอย่างต่อเนื่องเพื่อนำผลไปใช้ในการปรับวิสัยทัศน์และภารกิจของโรงเรียน แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย

6.2 โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนของรัฐที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 3 ที่ตั้งอยู่ในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

6.3 การได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สอง หมายถึง การประเมินภายนอกในรอบที่สอง จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในช่วงระหว่างปี พ.ศ.2549 - 2550

6.4 ผู้บริหาร หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ในปีการศึกษา 2550

6.5 ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการหรือครูอัตราจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอนในโรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ในปีการศึกษา 2550

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาครั้งนี้คาดว่าจะได้ประโยชน์ดังนี้

7.1 ใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

7.2 ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยต่างๆ ดังรายละเอียดที่นำเสนอเรียงตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
2. แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
3. สภาพการดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

1.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

สงบ ลักษณะ (2541: 12) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการวางแผน และกระบวนการจัดการของผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา ที่จะรับประกันให้กับสังคมเชื่อมั่นว่าจะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ให้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพ ที่ระบุไว้ในหลักสูตรและตรงกับความมุ่งหวังของหลักสูตร

สยาม สุ่มนาม (2541; อ้างถึงในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 2540 :12) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นวิธีการหรือกลยุทธ์ที่กำหนดแนวปฏิบัติ หรือแนวทางในการดำเนินงานในการจัดการศึกษาที่เป็นหลักประกันว่า นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นที่ยอมรับของสังคม

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2541: 149 – 152) กล่าวว่า ระบบประกันคุณภาพ เป็นการรับประกันระบบบริหารคุณภาพขององค์กร เป็นการสร้างความมั่นใจ ผลผลิต (นักเรียน) เมื่อออกจากกระบวนการแล้ว จะมีคุณภาพที่ดีตรงกับความต้องการของลูกค้า

อุทุมพร จามรมาน (2541: 1) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การสร้างความมั่นใจให้กับประชาชน (เจ้าของภาษี) ว่าทุกคนในสถานศึกษาปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

อารีรัตน์ วัฒนสิน (2542 : 9) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นระบบที่สร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรกำหนดและสังคมต้องการ

วารินทร์ สิ้นสูงสุด (2543: 156) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การให้ความมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้องว่า โรงเรียนมีแนวทางจัด และพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน สอดคล้องกับหลักการ นโยบาย และจุดเน้นของแผนการศึกษาของรัฐ และ โรงเรียน ได้ปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาที่ดีของผู้เรียนแต่ละคน และทุกคน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2541: 4) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การให้ความมั่นใจแก่ผู้รับบริการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่า โรงเรียนเอกชนมีแนวทางจัด และพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน และสอดคล้องกับหลักการ นโยบาย และจุดเน้นของแผนการศึกษาของรัฐ และ โรงเรียน ได้ปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของแต่ละคน และทุกคน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544: 7) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหาร และจัดการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

วรูมแมน และลัชซิงเกอร์ (Vroman and Luchsinger , 1994 : 329) กล่าวว่า การประกันคุณภาพ หมายถึง การใช้วิธีการต่างๆ เพื่อให้มั่นใจว่าสินค้าถึงมาตรฐานคุณภาพที่ได้ระบุไว้แล้ว และเป็นการให้ความสนใจกับวิธีการและเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในการตัดสินใจระดับของคุณภาพสินค้าระหว่างการผลิตหรือการบริการ นอกจากนี้ วรูมแมน และลัชซิงเกอร์ ยังเสริมว่าการประกันคุณภาพมักใช้กันอย่างกว้างขวางในองค์กรแบบเก่า และในองค์กรที่ถูกกำกับโดยหน่วยงานภายนอกเพื่อส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพ ในองค์กรแบบใหม่การประกันคุณภาพเป็นความรับผิดชอบของทีมทำงานที่ให้การสนับสนุน และของแต่ละบุคคลที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพด้วยตนเอง

ฮอฟแมนและจูเลียส (Hoffman & Julius 1995: 8 – 9) อธิบายว่าการประกันคุณภาพเป็นกิจกรรมสร้างความเชื่อมั่น ความมั่นใจในคุณภาพสินค้า หรือผลิตภัณฑ์ที่มีกระบวนการวางแผนคุณภาพเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายคุณภาพที่ต้อง มีการควบคุมคุณภาพ เพื่อตรวจสอบบันทึก และประเมินคุณภาพที่เป็นจริงเปรียบเทียบกับมาตรฐานการปฏิบัติ ผลการปฏิบัติงานในอดีตทั้งมาตรฐานเปรียบเทียบคุณภาพจากองค์กรคู่แข่งหรือมาตรฐานที่สังคมยอมรับ

โอคแลนด์ (Oakland 1993: 15 – 17) อธิบายว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกิจกรรมที่มีระบบการวางแผน การจัดการคุณภาพที่จัดดำเนินงานทั้งการพัฒนากระบวนการควบคุมคุณภาพ การปรับปรุงคุณภาพงาน ทำให้เกิดความมั่นใจได้ทั้งผู้ผลิต และผู้บริโภคว่า กระบวนการเหล่านี้มีคุณภาพทุกขั้นตอน

สตีบบิง (Stebbing, 1993: 19 - 22) กล่าวว่า การประกันคุณภาพเป็นสิ่งที่จะต้องทำเป็น สำหรับระบบคุณภาพทุกระบบ การรวบรวมข้อมูล การวางแผนกิจกรรมทุกชนิดและการให้ รายละเอียดหรือคำแนะนำต้องกระทำก่อนลงมือทำกิจกรรมใดๆ เพื่อให้สามารถควบคุมขั้นตอน การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

คัทแตนซ์ (Cuttance , 1994: 5) ให้นิยามของการประกันคุณภาพ หมายถึง กลยุทธ์ ที่ได้วางแผนไว้อย่างเป็นระบบ และการปฏิบัติงานที่ได้มีการออกแบบไว้โดยเฉพาะเพื่อรับประกันว่า กระบวนการได้รับการกำกับดูแล รวมถึงการปฏิบัติงานนั้นมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ยู่ตลอดเวลา

จากความหมายดังกล่าวมา สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้ได้มาตรฐาน มีความพร้อมในการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่า โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาพัฒนาผู้เรียนทุกคน ให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

1.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

พฤทธิ ศรีบรรณพิทักษ์ และคณะ (2546 : 3) กล่าวว่า ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกได้ 3 ประการ คือ

3.1 ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้เกิดความเชื่อมั่น และสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน

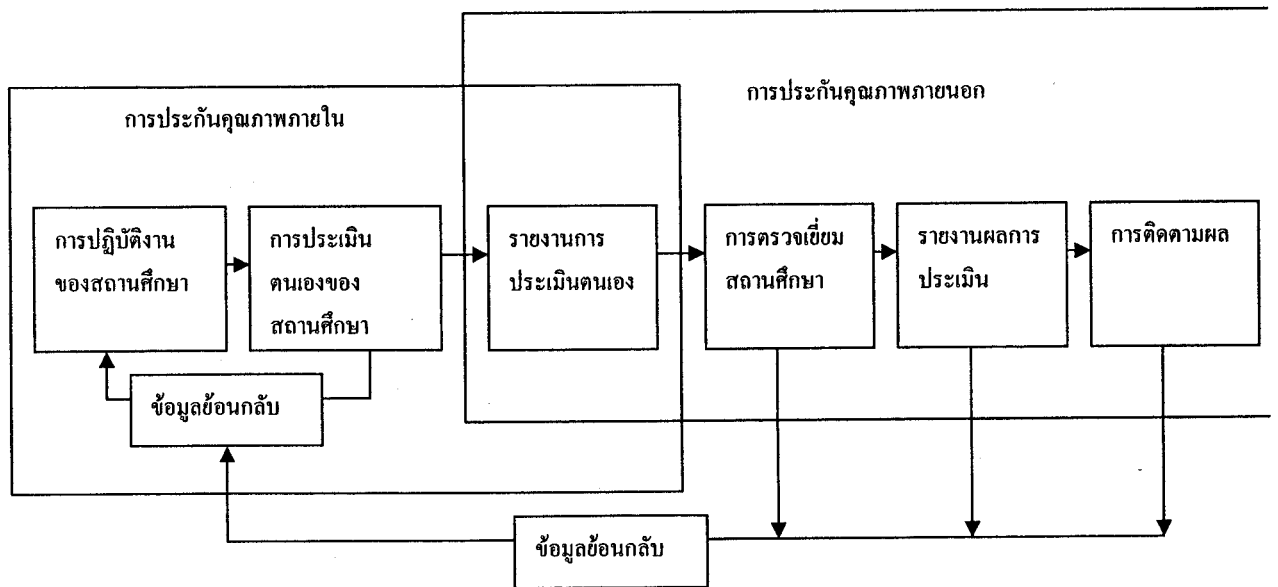
3.2 ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง

3.3 ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษามีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้าง ความมั่นใจให้ผู้รับบริการการศึกษา ทั้งยังเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพและสร้างสรรค์การศึกษาให้เป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้น

ประยูร ศรีประสาธน์ (2546 : 116 - 117) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญเนื่องจากเป็นกระบวนการบริหารและจัดการศึกษาที่ต้องดำเนินการให้สัมพันธ์เชื่อมโยง

กันทุกระบบ กล่าวคือ ระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นระบบที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ส่วนระบบการประกันคุณภาพภายนอก เป็นภาระความรับผิดชอบของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะเป็นผู้พัฒนาเกณฑ์และวิธีการรวบรวมทั้งทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของโรงเรียน คำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการแนวจัดการศึกษาในแต่ละระดับที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

สมคิด พรหมขี้ (2544 : 43) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการบริหารที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งการวางแผน การกำหนดเป้าหมายของการพัฒนา การปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ ทั้งยังมีการตรวจสอบผลงานให้เป็นไปตามมาตรฐานและจัดทำรายงานการประเมินตนเอง เพื่อเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง สาธารณชนได้รับทราบ ส่วนการประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินเพื่อเป็นการยืนยันผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงาน เพื่อให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง การประเมินคุณภาพภายนอกกับการประกันคุณภาพภายในจึงมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประกันคุณภาพภายนอก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 :11) กล่าวถึงความสำคัญในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาไม่ใช่การจับผิดหรือการทำให้บุคลากรเสียหาย โดยเป้าหมายที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน
2. การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ สถานศึกษาต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษาโดยสถานศึกษาต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผน ตรวจสอบ ประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบมีความโปร่งใสและมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพในการทำงาน
3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยการดำเนินงานจะต้องให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่ หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผนติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ

จากความสำคัญดังที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญ กล่าวคือ ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่น และสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้รับบริการและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง รวมทั้งทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษา มุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพ และมาตรฐานอย่างแท้จริง

1.3 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

นักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษาได้อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ(2543; 7-8) กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีแนวคิดและขั้นตอนในการดำเนินงาน จำแนกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพ เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพ และการพัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน

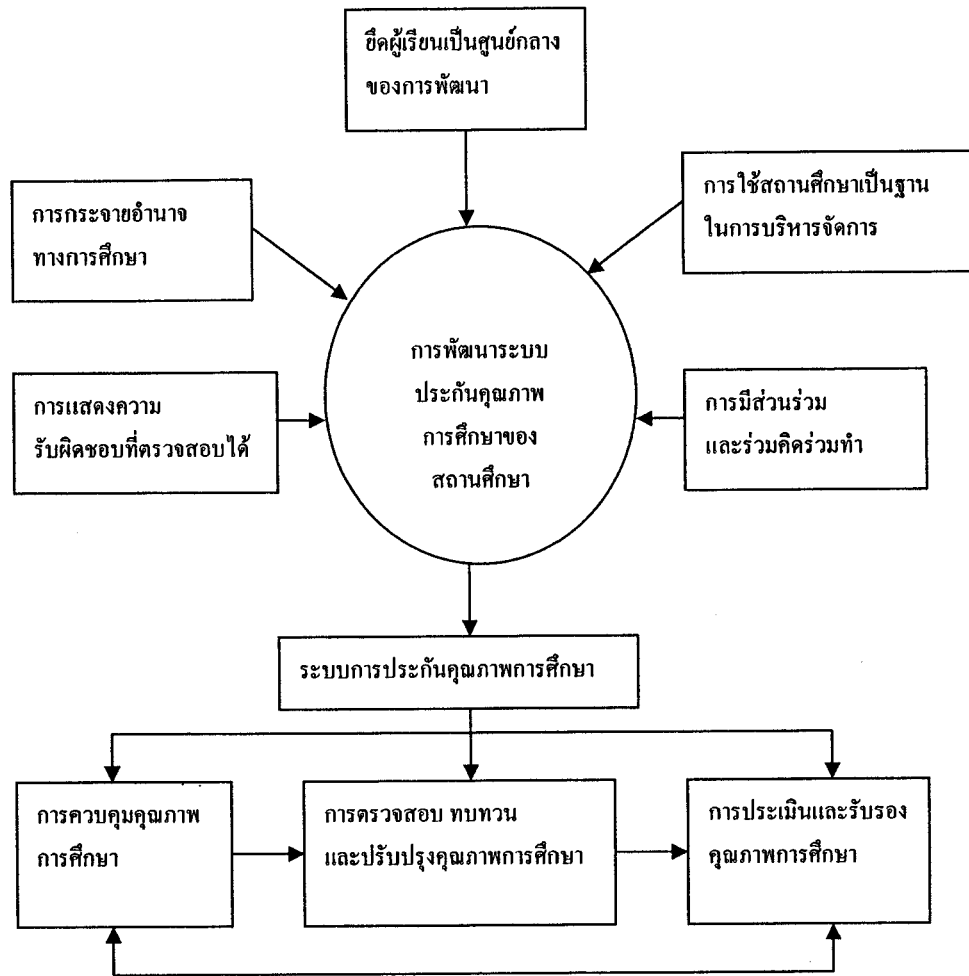
2. การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

3. การประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาโดยหน่วยงานที่กำกับดูแล ในเขตพื้นที่ และหน่วยงานต้นสังกัดจะดำเนินการตรวจเยี่ยมและประเมินสถานศึกษาเป็นระยะ ๆ ตามที่กำหนด เพื่อให้ความช่วยเหลือ และส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพอันเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนรับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

ธนศ จำเกิด (2543 : 72) กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา สามารถจำแนกเป็น 3 ระบบ คือ

1. การควบคุมคุณภาพ
2. การตรวจสอบ ทบทวนและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา
3. การประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้ง 3 ระบบข้างต้นมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2544 : 3) ได้จำแนกระบบการประกันคุณภาพสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานไว้ดังนี้

1. ระบบการประกันคุณภาพภายใน เป็นระบบการประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น สถานศึกษาจะต้องพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการปฏิบัติงาน
2. ระบบการประกันคุณภาพภายนอก เป็นระบบการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงาน

ดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1.4 กระบวนการและวงจรการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการบริหารและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการและวงจรประกันคุณภาพการศึกษาส่วนใหญ่พัฒนามาจากแนวคิดการบริหารคุณภาพ ซึ่งมีผู้อธิบายสาระสำคัญเกี่ยวกับการบริหารคุณภาพและกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

ชาติชาย พิมพิไสย (2543: 4) กล่าวว่า การบริหารคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยให้สนองความต้องการและความพอใจของผู้เกี่ยวข้องทั้งในปัจจุบันและอนาคต

วิระพล บศิริรัฐ (2543: 7) กล่าวว่า การบริหารคุณภาพการศึกษิตามขั้นตอน PDCA เป็นวงจรสำหรับการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดียิ่งขึ้น และช่วยค้นหาปัญหาอุปสรรคในแต่ละขั้นตอนด้วยตนเอง ซึ่งได้แก่ การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบและการปรับปรุงการบริหารสามารถนำมาใช้ได้กับทุกกิจกรรมของการบริหารคุณภาพ จึงทำให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายมากขึ้นทั่วโลก PDCA เป็นอักษรนำของศัพท์ภาษาอังกฤษ 4 คำ คือ P (Plan) การวางแผน D (Do) การปฏิบัติตามแผน C (Check) การตรวจสอบ และ A (Action) การดำเนินการให้เหมาะสม โดยปกติแล้วเราสามารถใช่วงจร PDCA ใน 2 ลักษณะด้วยกัน คือ

1. ทุกครั้งที่เริ่มต้นทำกิจกรรมอะไรก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นการเรียนหรือการทำงาน PDCA จะช่วยให้กิจกรรมมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจากการตั้งเป้าหมายด้านการวางแผน และนำแผนไปสู่การปฏิบัติ หลังจากนั้นจึงต่อด้วยการตรวจสอบ หรือประเมินผล การปฏิบัติตามแผน ว่าผลที่ได้นั้นเป็นไปตามที่คิดไว้มากน้อยแค่ไหน และทำที่สุดคุณภาพที่ได้จากการประเมินไปดำเนินการต่อตามความเหมาะสม หากผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามที่วางแผนไว้ ก็ให้จัดทำมาตรฐานวิธีการดำเนินการนั้น เพื่อกิจกรรมในลักษณะเดียวกันต่อไป แต่ถ้าหากผลที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามแผน เราอาจจำเป็นต้องคิดปรับเปลี่ยนบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งเป็นการเปลี่ยนเป้าหมาย เปลี่ยนแผนหรือเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติก็ได้

2. เพื่อการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยเริ่มจากการระบุปัญหา และค้นหาแนวทางในการแก้ปัญหาด้วยการกำหนดเป็นแผน และลงมือแก้ปัญหตามแนวทางนั้น ซึ่งในความเป็นจริงปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ อาจจะได้รับการแก้ไขเยียวยาได้สำเร็จหรือไม่สำเร็จก็ได้ จึงจำเป็นต้องตรวจสอบผลลัพธ์ และประเมินวิธีการแก้ไขปัญหาที่เลือกไว้ และทำที่สุดเมื่อผ่าน

การตรวจสอบและประเมินแล้ว หากวิธีการแก้ไขปัญหานั้น ๆ เป็นวิธีที่ถูกต้องให้นำวิธีนั้นใช้กับปัญหาในลักษณะเดียวกันในอนาคตต่อไป แต่หากวิธีการแก้ปัญหานั้นไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จได้ให้ลองหาทางคิดวิธีการใหม่

กระทรวงศึกษาธิการ (2539: 13 – 14) กล่าวว่า การบริหารคุณภาพการศึกษาตามวงจรการพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญของการบริหารคุณภาพการศึกษา มีขั้นตอนสำคัญจำแนกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผน (Plan - P) ได้แก่ การกำหนดปรัชญา หลักการ วิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย องค์กรเครือข่าย และกระบวนการดำเนินงาน
2. การปฏิบัติตามแผน (Do - D) ได้แก่ การมอบหมายให้แต่ละหน่วยงาน เขตการนิเทศ ศูนย์เครือข่าย โรงเรียน และ โรงเรียน ได้ปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในความรับผิดชอบตามความต้องการจำเป็นของตนเอง โดยเน้นให้โรงเรียนต้องมีระบบการประกันคุณภาพที่เข้มแข็ง ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ และเน้นการทำงานเป็นทีม
3. การตรวจสอบผลการปฏิบัติ (Check - C) ได้แก่ การประเมินตนเองและจัดทำรายงานประจำปี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนโดยใช้เทคนิคการนิเทศ เน้นการนิเทศและการประเมินผลตามสภาพจริง
4. การแก้ไขปัญหา (Act - A) ได้แก่ การนำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและประเมินผลมาวิเคราะห์หาจุดอ่อนจุดแข็ง กำหนดยุทธศาสตร์ และวิธีการในการปรับปรุงพัฒนาให้แต่ละหน่วยงานพัฒนาตนเองโดยเน้นการพึ่งพาช่วยเหลือตนเองเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเป็นไปได้

การดำเนินงานตามขั้นตอนทั้ง 4 นี้ จะต้องปฏิบัติต่อเนื่องกันไปไม่สิ้นสุดซึ่งเขียนได้ว่า Plan – Do – Check – Act หรือ PDCA เป็นขั้นตอนในการที่ทำงานสำเร็จอย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และเชื่อถือวางใจได้ โดยใช้วงจร PDCA เป็นเครื่องมือในการบริหารงานอย่างต่อเนื่องในการติดตามปรับปรุงพัฒนาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

จากกระบวนการและขั้นตอนการประกันคุณภาพการศึกษาดังที่กล่าวมา สรุปได้ว่ากระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษานี้เป็นการจัดระบบการทำงานให้เป็นขั้นตอนเพื่อให้ผลงานได้มาตรฐาน เป็นที่พึงพอใจ ประทับใจ และมั่นใจแก่ผู้รับบริการทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบผลที่ต่อเนื่องเป็นประจำและไม่สิ้นสุด

2. แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545 : 13) ได้จำแนกขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมการก่อนดำเนินการ ได้แก่ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการจัดการเรียน โดยต้องมีการเตรียมการที่สำคัญคือ การเตรียมบุคลากรให้มีความตระหนักและพัฒนาความรู้ความสามารถ และการเตรียมคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อร่วมมือในการดำเนินงานและดูแลบุคลากรภายในและบุคลากรภายนอกที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการดำเนินการ

2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน จำแนกเป็น 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผล และการพัฒนาปรับปรุง

3. การจัดทำรายงานประเมินผลตนเองหรือรายงานประจำปี จำแนกเป็น 3 ขั้นตอนคือ การรวบรวมการดำเนินงานและผลการประเมิน การวิเคราะห์และสังเคราะห์จำแนกตามมาตรฐานการศึกษา และการเขียนรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 25) ได้กำหนดแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จำแนกเป็น 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้เหมาะสมกับสภาพ ปัญหา ความต้องการของท้องถิ่น ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ และศักยภาพของผู้เรียน โรงเรียน สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกลักษณ์ของโรงเรียน

2. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ประกอบด้วย การจัดโครงสร้างการบริหารภายในโรงเรียน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายร่วมกันวางแผน จัดระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ ครอบคลุม มีความสมบูรณ์ ค้นหาได้ง่าย และสะดวกต่อการนำมาใช้

3. การจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การวิเคราะห์ปัญหาและความจำเป็นในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเพื่อนำมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย บทบาทหน้าที่ของบุคลากร การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากร ตลอดจน กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาโรงเรียน ประกอบด้วย การปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การกำกับติดตามให้บุคลากรทุกคนดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่

ตามที่ได้รับมอบหมายในรูปองค์คณะบุคคล ตลอดถึงการปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานให้ สอดคล้องกับสถานการณ์ โดยการเชื่อมโยงประสานสัมพันธ์ในทุกขั้นตอนของกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การวิเคราะห์และ ประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อนำผลไปใช้ในการปรับวิสัยทัศน์และภารกิจของโรงเรียน แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย

6. การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด ประกอบด้วย การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายใน โรงเรียน การตั้งคณะทำงานทำหน้าที่ประเมินคุณภาพ ภายในโรงเรียน การสร้างระบบการประเมิน การประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียน ให้ครอบคลุม มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน / ปฐมวัย ที่กำหนดไว้ การประเมินคุณภาพผู้เรียน โดยรวม จำแนก ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนเป็นรายคน เพื่อการตรวจสอบและยืนยันคุณภาพผู้เรียนทางด้านวิชาการ

7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ประกอบด้วย การจัดทำรายงานการ ประเมินตนเองเพื่อเผยแพร่ให้บุคลากร กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานต้น สังกัด ผู้ประเมินภายนอกและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาและพร้อม รับการประเมินจากภายนอก โดยดำเนินการ 3 ขั้นตอนคือ การรวบรวมการดำเนินงานและผลการ ประเมิน วิเคราะห์และสังเคราะห์จำแนกตามมาตรฐานการศึกษาและการเขียนรายงาน การเขียน รายงานการประเมินและเนื้อหาสาระที่ต้องการสื่อสารมี 2 รูปแบบขึ้นอยู่กับกลุ่มผู้รับข้อมูล แบบ แรกเป็นการรายงานที่มีรายละเอียดครบถ้วนเน้นในเชิงวิชาการเพื่อใช้สำหรับรายงานหน่วยงานต้น สังกัดและผู้ประเมินภายนอก ส่วนแบบที่สองเป็นการรายงานสรุปเพื่อรายงานให้ผู้ปกครอง ชุมชน หรือผู้เกี่ยวข้องทราบเนื้อหาสาระที่นำเสนอในรายงานประจำปีควรประกอบไปด้วยข้อมูลสภาพ ทั่วไป วิสัยทัศน์ ผลการประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวกับเป้าหมาย ผลการดำเนินการ รวมทั้งเอกสารหลักฐานอ้างอิง สรุปผลการดำเนินการตามมาตรฐานแต่ละด้าน คือด้านผู้เรียน ด้าน ผู้สอนและด้านผู้บริหารและภาคผนวก

8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย การทำให้คุณภาพของ โรงเรียนดำรงอยู่อย่างยั่งยืน โดยการตรวจสอบ และทบทวนการดำเนินงานตาม โครงการ/กิจกรรม อยู่เสมอ โครงการ/กิจกรรมที่ต้องคุ้มค่า และเกิดประ โยชน์ ส่งผลถึงผู้เรียน การพิจารณา

โครงการ/กิจกรรมที่จะทำต่อไปหรือไม่นั้น ควรพิจารณาดำรง พัฒนาจุดเด่น และปรับปรุงแก้ไข จุดบกพร่องอย่างต่อเนื่อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 25) มาใช้เป็นกรอบแนวคิดของการศึกษา โดยได้บูรณาการเป็น ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การบริหารและสารสนเทศ ของโรงเรียน 2) การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 4) การ ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในโรงเรียน

3. สภาพการดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในอำเภอ วังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

3.1 สภาพทางภูมิศาสตร์

อำเภอวังน้ำเขียวตั้งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดนครราชสีมา ห่างจากจังหวัด นครราชสีมา ตามทางหลวงหมายเลข 304 นครราชสีมา - กบินทร์บุรี เป็นระยะทาง 74 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางกรุงเทพมหานคร - ปากช่อง - วังน้ำเขียว เป็นระยะทาง 250 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 1,129.9 ตารางกิโลเมตร มีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขา และที่ลาดชัน เป็นลอนคลื่นสลับกันตลอดทั้งพื้นที่ คล้ายรูปกระทะคว่ำ มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง เฉลี่ยประมาณ 300 - 600 เมตร

3.2 จำนวนสถานศึกษา

สถานศึกษาในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสังกัดและ ประเภทของสถานศึกษาได้ดังนี้

3.2.1 สถานศึกษาของรัฐ

- 1) โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 17 โรงเรียน
- 2) โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น
จำนวน 13 โรงเรียน
- 3) โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอน
ปลาย จำนวน 2 โรงเรียน

3.2.2 โรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 1 โรงเรียน

3.2.3 ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 1 ศูนย์

3.2.4 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 26 ศูนย์

3.3 การประเมินคุณภาพของโรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

3.3.1 การประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรก

ในระหว่างปี พ.ศ.2543 – 2548 โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมาทุกโรงเรียน ได้รับการประเมินภายนอกในรอบแรกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จำแนกเป็น โรงเรียนที่มีผลการประเมินในภาพรวม อยู่ในระดับดี จำนวน 16 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 48.48 อยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 16 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 48.48 และอยู่ในระดับปรับปรุง จำนวน 1 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 3.04

ส่วนศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีการประเมินภายนอกในรอบแรกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

3.3.2 การประเมินภายนอกในรอบที่สอง

ในระหว่างปี พ.ศ.2549 – 2550 โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จำนวน 22 โรงเรียน จำแนกเป็น โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา จำนวน 10 โรงเรียน โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 11 โรงเรียน และโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1 โรงเรียน

ส่วนโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมิน จำนวน 11 โรงเรียน จำแนกเป็น โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา จำนวน 5 โรงเรียน โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 4 โรงเรียน โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1 โรงเรียน และโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา จำนวน 1 โรงเรียน

โรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สอง จำนวน 22 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่มีผลการประเมินในภาพรวม อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 22.22 อยู่ในระดับดี จำนวน 5 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 55.56 และ อยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 22.22

ส่วนโรงเรียน จำนวน 13 โรงเรียน ยังไม่ได้รับแจ้งผลการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พินิจ ภาคภูมิ (2545: 73) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้วงจรกิจกรรมในด้าน กระบวนการของการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยสรุปได้ว่าผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรีใช้วงจรกิจกรรมในมาตรฐานด้านกระบวนการของ การประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก

วินัย เชนรัตน์สุวรรณ (2545: 83) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 5 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า โรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 5 มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง การดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนช่วงชั้นที่ 1 – 2 ที่ได้รับการประเมินคุณภาพจากภายนอกและยัง ไม่ได้ได้รับการประเมินคุณภาพจากภายนอก สังกัดเทศบาลเขตการศึกษา 5 แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สมศักดิ์ ไชยกาศ (2545 : 136) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัด จันทบุรี มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

นรินทร กุลชาติวัฒนา (2546: 81) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความพร้อมเพื่อรับ การประเมินคุณภาพจากภายนอกรอบแรก ในปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยสรุปได้ว่า โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี มีการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพ จากภายนอกรอบแรก ในปีการศึกษา 2546 ทุกด้านอยู่ในระดับพอใช้

ศุภมน บุญเดิม (2546 : 51) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา กิ่งอำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษา สรุปได้ว่าโรงเรียนระดับประถมศึกษา กิ่งอำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา มีการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในทุกขั้นตอนอยู่ในระดับมาก

รัตน์มณี รัตนปกรณ (2547 : 137) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี ผลการวิจัยสรุปได้ว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสุพรรณบุรี ที่ได้รับการประเมินคุณภาพจากภายนอก และที่ยังไม่ได้รับการประเมิน คุณภาพจากภายนอกมีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อ

เปรียบเทียบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1 - 2 ที่ได้รับการประเมินจากภายนอกแล้ว และยังไม่ได้รับการประเมินคุณภาพจากภายนอก มีผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมชาย สุวรรณราช (2547 :71) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ผลการศึกษาสรุปได้ว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ดวงดาว สนธิกุล (2548 : 40) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับมาก

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งได้นำเสนอมาตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า การพัฒนางานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาทุกด้านนั้น โรงเรียนจะต้องดำเนินการเพื่อพัฒนางานด้านต่างๆที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาจำแนกเป็น 1) ด้านการบริหารและสารสนเทศของโรงเรียน 2) ด้านการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 4) ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในโรงเรียน โดยการดำเนินงานดังกล่าวโรงเรียนจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ จึงจะส่งผลให้การประกันคุณภาพการศึกษาบรรลุผลสำเร็จตามเจตนารมณ์อย่างแท้จริง

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

วิธีดำเนินการศึกษา ผู้ศึกษาได้ศึกษาตามวิธีดำเนินการดังรายละเอียดที่ได้นำเสนอเรียงตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 330 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 30 คน และครูผู้สอน 300 คน จาก 30 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนของรัฐที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา ในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2550 จำนวน 196 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 30 คน และครูผู้สอน 166 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเคร์จซี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1. จำแนกโรงเรียนออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สองแล้วกับกลุ่มที่ยังไม่ได้รับการประเมิน
2. สุ่มผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละกลุ่ม โรงเรียนละ 1 คน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างเป็นระบบจากผู้บริหารหรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้บริหาร จำนวน 30 คน
3. สุ่มครูจากทุกโรงเรียน โรงเรียนละ 6 คน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างเป็นระบบจากครูประจำชั้นทุกชั้น ในกรณีที่โรงเรียนมีครูประจำชั้นแต่ละชั้นมากกว่าหนึ่งคน ให้ครูประจำชั้นห้องที่หนึ่งหรือคนที่หนึ่งแล้วแต่กรณีเป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนโรงเรียนที่มีครูผู้สอนน้อยกว่า 6 คน ให้ครูผู้สอนทุกคนเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 166 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน จำนวน 38 ข้อ จำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

2.1.1 การบริหารและสารสนเทศของโรงเรียน จำนวน 8 ข้อ

2.1.2 การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 10 ข้อ

2.1.3 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 8 ข้อ

2.1.4 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในโรงเรียน จำนวน 12 ข้อ

2.2 ขั้นตอนการสร้าง และพัฒนาเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการโดยมีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

2.2.2 สร้างคำถาม ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดการศึกษา

2.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตรวจสอบพิจารณา และให้ข้อเสนอแนะ

2.2.4 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ก) ตรวจสอบพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้แบบประเมินค่าความสอดคล้องด้านเนื้อหาปรากฏว่าข้อคำถามทุกข้อมีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .60 – 1.00 (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ค)

2.2.5 จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 7 – 16 สิงหาคม 2550 โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานครราชสีมา เขต 3

2. นำส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสืออนุญาตของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครราชสีมา เขต 3 ไปให้ผู้บริหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง พร้อมติดตามขอรับ แบบสอบถามกลับคืนภายใน 1 สัปดาห์ กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามกลับคืนตามวันและเวลาที่ กำหนด ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีติดต่อประสานงานกับผู้บริหารทางโทรศัพท์เพื่อนัดหมายวัน เวลา ขอรับ แบบสอบถามกลับคืนอีกครั้ง

แบบสอบถามที่ส่งไปให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 196 ฉบับ ได้รับคืน 190 ฉบับ แบบสอบถามที่ได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ 96.94

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจำนวน 190 ฉบับ มาตรวจสอบความ สมบูรณ์และคัดเลือกไว้เฉพาะแบบสอบถามที่ตอบครบทุกข้อคำถาม ปรากฏว่าแบบสอบถามที่ ได้รับคืนมีความสมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 100

4.2 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้ว นำไปบันทึกลงรหัสเพื่อคำนวณหาค่าสถิติ ดังนี้

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ

4.2.1 การพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน วิเคราะห์โดย การหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2538 : 9)

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

4.2.3 เปรียบเทียบการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในระหว่าง โรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สองแล้วกับ โรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมิน วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 สถิติในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำเสนอโดยแบ่งเป็น 3 ตอน เรียงตามลำดับดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. การวิเคราะห์การดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน
3. การเปรียบเทียบการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

จำแนกตามการได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังรายละเอียดที่นำเสนอเรียงตามลำดับ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งและการได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สอง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่งหรือหน้าที่รับผิดชอบ	190	100
1.1 ผู้บริหาร	28	14.7
1.2 ครูผู้สอน	162	85.3
2. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด	190	100
2.1 อยู่ในโรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สองแล้ว	136	71.6
2.1.1 เมื่อปี พ.ศ.2549	71	37.4
2.1.2 เมื่อปี พ.ศ.2550	65	34.2
2.2 อยู่ในโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมิน	54	28.4

จากตารางที่ 4.1 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สองแล้ว

2. การวิเคราะห์การดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน

ผลการวิเคราะห์การดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในอำเภอ
วังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ปรากฏดังรายละเอียดในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการพัฒนางานประกัน
คุณภาพภายในของโรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา จำแนกเป็น
รายด้าน

ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. การบริหารและสารสนเทศของโรงเรียน	3.98	0.57	มาก
2. การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.89	0.52	มาก
3. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.97	0.62	มาก
4. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในโรงเรียน	3.93	0.58	มาก
รวม	3.94	0.53	มาก

จากตารางที่ 4.2 แสดงว่า โรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีการ
ดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายใน ทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในแต่ละด้าน
จำแนกเป็นรายชื่อ ปรากฏดังรายละเอียดในตารางที่ 4.3 – 4.6

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริหารและสารสนเทศของโรงเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. การจัดโครงสร้างการบริหารภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	4.19	0.70	มาก
2. การจัดประชุมชี้แจงบุคลากรให้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา	4.23	0.82	มาก
3. การเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางและวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	4.18	0.74	มาก
4. การแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	4.10	0.70	มาก
5. การจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนให้มีข้อมูลเพียงพอต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา	3.88	0.70	มาก
6. การจัดทำระบบสารสนเทศจำแนกเป็นหมวดหมู่	3.80	0.77	มาก
7. การจัดสารสนเทศในโรงเรียนให้มีความสมบูรณ์และครอบคลุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษาทุกด้าน	3.72	0.74	มาก
8. การจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนให้สะดวกต่อการค้นหาและนำไปใช้	3.71	0.72	มาก
รวม	3.98	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.3 แสดงว่า โรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายใน ด้านการบริหารและสารสนเทศของโรงเรียน ทุกรายการ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ด้านการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกเป็นรายชื่อ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. การวิเคราะห์ปัญหาและความจำเป็นเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.82	0.72	มาก
2. การกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจของโรงเรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับชาติ	3.90	1.04	มาก
3. การจัดความสำคัญของภารกิจให้สอดคล้องกับการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.04	0.66	มาก
4. การกำหนดเป้าหมายและวิธีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ	4.05	0.70	มาก
5. การกำหนดแนวทางในการแสวงหาความร่วมมือหรือประสานสัมพันธ์กับแหล่งวิทยาการภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.83	0.75	มาก
6. การกำหนดวิธีดำเนินงานด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน	3.90	0.63	มาก
7. การพัฒนานวัตกรรมและสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.73	0.68	มาก
8. การกำหนดแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน	3.76	0.62	มาก
9. การกำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานโดยให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.86	0.77	มาก
10. การกำหนดแนวทางในการใช้งบประมาณและทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ	4.01	0.79	มาก
รวม	3.89	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.4 แสดงว่า โรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีการ
ดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายใน ด้านการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทุกรายการ
อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกเป็นรายชื่อ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย	4.13	0.80	มาก
2. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษารายปีให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	4.01	0.76	มาก
3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษารายปีให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายด้านคุณภาพการศึกษา	3.96	0.74	มาก
4. การกำกับติดตามการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.90	0.75	มาก
5. การกำกับติดตามการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรูปองค์กรคณะบุคคล	3.88	0.75	มาก
6. การปรับเปลี่ยนแผนและกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป	3.92	0.73	มาก
7. การพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรให้สอดคล้องกับวิธีการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน	4.04	0.74	มาก
8. การเชื่อมโยงประสานสัมพันธ์การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพทุกกิจกรรมภายในโรงเรียนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้	3.92	0.68	มาก
รวม	3.97	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.5 แสดงว่า โรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายใน ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทุกรายการ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ด้านการตรวจสอบและ ทบทวนคุณภาพภายใน จำแนกเป็นรายชื่อ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. การวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานประจำปีโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย	3.96	0.80	มาก
2. การวิเคราะห์และประเมินผลโครงการและกิจกรรมตามระยะเวลาที่กำหนด	3.87	0.81	มาก
3. การวิเคราะห์ความสำเร็จในการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์และภารกิจของโรงเรียน	3.85	0.73	มาก
4. การวิเคราะห์ความสอดคล้องและเหมาะสมของวิสัยทัศน์กับภารกิจของโรงเรียน	3.87	0.72	มาก
5. การประเมินความสอดคล้องและเหมาะสมของแผนพัฒนาโรงเรียนกับความต้องการของชุมชน	3.81	0.72	มาก
6. การประเมินการบรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายของหลักการศึกษาชาติ	3.81	0.73	มาก
7. การประเมินการบรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.92	0.71	มาก
8. การประเมินกระบวนการจัดการเรียนรู้จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.01	0.72	มาก
9. การประเมินการจัดการเรียนรู้จำแนกตามระดับช่วงชั้น	4.05	0.74	มาก
10. การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจำแนกตามมาตรฐานการศึกษาชาติ	3.99	0.69	มาก

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
11. การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาจำแนกตามเป้าหมาย ของโรงเรียน	4.04	0.70	มาก
12. การนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในรอบถัดไป	4.03	0.73	มาก
รวม	3.93	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.6 แสดงว่า โรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายใน ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายใน ทุกรายการอยู่ในระดับมาก

3. การเปรียบเทียบการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน จำแนกตามการได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สอง

ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนใน
อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ระหว่าง โรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สอง
แล้วกับโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมิน ปรากฏดังรายละเอียดในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของ
โรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ระหว่าง โรงเรียนที่ได้รับการ
ประเมินภายนอกในรอบที่สองแล้ว กับโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมิน จำแนก
เป็นรายด้าน

ด้าน	ได้รับการประเมินแล้ว		ยังไม่ได้รับการประเมิน		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การบริหารและ						
สารสนเทศของโรงเรียน	4.03	0.56	3.84	0.57	2.16	.03
2. การวางแผนพัฒนา						
คุณภาพการศึกษา	3.90	0.51	3.86	0.57	0.54	.59
3. การพัฒนาคุณภาพ						
การศึกษา	3.98	0.60	3.94	0.65	0.44	.66
4. การตรวจสอบและ						
ทบทวนคุณภาพภายใน						
โรงเรียน	3.97	0.59	3.85	0.57	1.25	.22
รวม	3.97	0.52	3.87	0.53	1.18	.24

จากตารางที่ 4.7 แสดงว่า โรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ที่ได้รับ
การประเมินภายนอกในรอบที่สองแล้วกับโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมิน มีการดำเนินการ
พัฒนางานประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏ
ว่า โรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สองแล้วกับโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมิน

มีการดำเนินการด้านการบริหารและสารสนเทศของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ นอกนั้น มีการดำเนินการ ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสรุปการศึกษา การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะผู้ศึกษาได้นำเสนอเรียงตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. สรุปการศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.1.1 เพื่อศึกษาการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามการได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สอง

1.2 วิธีดำเนินการศึกษา

1.2.1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนของรัฐที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา ในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2550 จำนวน 196 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 30 คน และครูผู้สอน 166 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเคร์จซี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ

1.2.2 เครื่องมือการศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่าซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้น โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 7 - 16 สิงหาคม พ.ศ.2550 แบบสอบถามที่ส่งไป จำนวน 196 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 190 ฉบับ แบบสอบถามที่ได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ 96.94

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการดังนี้

- 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ
- 2) การดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนด

3) เปรียบเทียบการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในระหว่างโรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สองแล้วกับโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมิน โดยใช้การทดสอบค่าที

1.3 ผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1.3.1 โรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในทุกด้าน อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการบริหารและสารสนเทศของโรงเรียน ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพภายในโรงเรียน และด้านการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

1.3.2 โรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สองแล้วกับโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมิน มีการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า โรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สองแล้วกับโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมิน มีการดำเนินการด้านการบริหารและสารสนเทศของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ นอกนั้น มีการดำเนินการ ไม่แตกต่างกัน

2. อภิปรายผล

ผลการศึกษาครั้งนี้มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 จากผลการศึกษาที่พบว่า โรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัตนมณี รัตนปกรณ์ (2547:139) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี ที่ได้รับการประเมินคุณภาพจากภายนอกและยังไม่ได้ได้รับการประเมินคุณภาพจากภายนอก ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี ที่ได้รับการประเมินคุณภาพจากภายนอกและยังไม่ได้ได้รับการประเมินคุณภาพจากภายนอก มีการดำเนินการในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุรมน บุญเดิม (2546 :73) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา ถึงอำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งผลการศึกษาสรุปได้ว่า

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา ถึงอำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในทุกชั้นตอน อยู่ในระดับมาก

การที่โรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในทุกด้าน อยู่ในระดับมาก น่าจะมีสาเหตุมาจากโรงเรียนทุกโรงเรียนได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาตามนโยบายของรัฐบาล โดยเฉพาะในปีการศึกษา 2550 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้เป็นปีปฏิรูปการศึกษา ปรับการเรียน เปลี่ยนการสอน เพื่อเป็นหลักประกันคุณภาพการศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการเสริมสร้างความรู้ให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดหลายรูปแบบ เช่น การอบรมทางไกลให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา การอบรมสัมมนาผู้บริหาร โรงเรียน การจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ เป็นต้น นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 3 ยังได้มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความรู้ให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอำเภอวังน้ำเขียวได้มีการส่งเสริมให้โรงเรียนดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามกรอบการประเมินของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งสาเหตุดังกล่าวอาจส่งผลให้โรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2.2 จากผลการศึกษาที่พบว่า โรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สองแล้วกับโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมิน มีการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการศึกษาที่ตั้งไว้แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า โรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สองแล้วกับโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมิน มีการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในด้านการบริหารและสารสนเทศของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆนอกนั้นมีการดำเนินการ ไม่แตกต่างกัน

การที่โรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สองแล้วกับโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมิน มีการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน น่าจะมีสาเหตุมาจาก โรงเรียนทุกโรงเรียนมีการประเมินตนเองทุกปี เพื่อนำผลการประเมินมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการดำเนินงานของ โรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น มีการประสานความร่วมมือกับ โรงเรียนใกล้เคียง และมีการ

ระคมทรัพยากรจากชุมชน และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีทรัพยากรในการจัดการศึกษาอย่างเพียงพอ ซึ่งสาเหตุดังกล่าวอาจส่งผลให้โรงเรียนทุกโรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สองแล้วและที่ยังไม่ได้รับการประเมิน มีการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ส่วนผลการเปรียบเทียบการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเป็นรายด้านที่พบว่า โรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สองแล้วกับโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมิน มีการดำเนินการด้านการบริหารและสารสนเทศของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สองแล้วมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมินทุกรายการ น่าจะมีสาเหตุมาจาก โรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สองแล้วส่วนมากเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ตั้งอยู่ในชุมชนที่มีความเจริญและมีอัตรากำลังครูครบตามกรอบอัตรากำลัง นอกจากนี้โรงเรียนขนาดใหญ่เหล่านี้ยังได้รับงบประมาณรายหัว และงบประมาณด้านอื่นๆเป็นจำนวนมาก ทำให้โรงเรียนมีเงินงบประมาณในการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนได้อย่างเพียงพอและสอดคล้องกับความต้องการ ส่วนโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมินโดยมากเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก อยู่ห่างไกลชุมชนที่เจริญขาดแคลนเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ ครูแต่ละคนต้องรับผิดชอบงานหลายด้านทำให้การดำเนินการทุกด้านไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จากเหตุผลดังกล่าวมาแล้วอาจส่งผลให้โรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สองแล้วกับโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมิน มีการดำเนินการด้านการบริหารและสารสนเทศของโรงเรียนแตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาที่พบว่า โรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในทุกด้านอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ ดังนั้นผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

3.1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 3 ควรพัฒนาผู้บริหารและครูผู้สอนให้มีความรู้และทักษะในการพัฒนานวัตกรรมและสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นในการ

พัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายข้อ พบว่าการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่ารายการอื่นๆ

3.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 3 ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อ จัดหาวัสดุกรรมและสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แก่โรงเรียน อย่างเพียงพอ

3.1.3 โรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ควรเร่งรัดพัฒนาครูผู้สอน ให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนา วัสดุกรรมและสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นต่อการพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้ครูสามารถผลิตสื่อการสอนที่จำเป็น ได้ด้วยตนเอง

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาพฤติกรรมของครูในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา เกี่ยวกับการพัฒนาและการใช้ วัสดุกรรมและสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา

3.2.2 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาส่งเสริมครูในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัด นครราชสีมา ให้มีความรู้ความสามารถในการสร้างและพัฒนา วัสดุกรรมและสื่อการเรียนการสอน ที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน (2543) มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพ
ภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร พิมพ์ดี
- _____ . (2544) แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมิน
ภายนอก กรุงเทพมหานคร พิมพ์ดี
- _____ . (2544 ข) รายงานการประชุมเรื่องวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์และการปฏิรูปการศึกษา :
วาระแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- _____ . (2545) แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมิน
ภายนอก พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร พิมพ์ดี
- _____ . (2545) มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก : ระดับการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร พิมพ์ดี
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน (2541) คู่มือการปฏิบัติงาน โรงเรียน เรื่องการประกัน
คุณภาพและการรองรับมาตรฐานคุณภาพการศึกษา กรุงเทพมหานคร การศาสนา
ชาติชาย พิมพ์ไสย (2543) “การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์” วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ดวงดาว สนธิกุล (2548) “การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
- ธเนศ จำเกิด (2541) การประกันคุณภาพการศึกษา วารสารเทคโนโลยี 15,140 (ตุลาคม) : 174 - 176
- นิรินธ์ กุลชาติวัฒนา (2546) “การศึกษาความพร้อมเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพจากภายนอก
รอบแรกในปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏ
กาญจนบุรี
- ประยูร ศรีประสาธน์ (2546) เส้นทางปฏิรูปการศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานปฏิรูปการศึกษา
“พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542” (2542) ราชกิจจานุเบกษา 116 ตอนที่ 74 ก
หน้า 24 – 26

พินิจ ภาคภูมิ (2545) “การใช้วงจรคุณภาพในมาตรฐานด้านกระบวนการของการประกันคุณภาพ การศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัด กาญจนบุรี” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี

พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ และคณะ (2546) *การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน* เอกสารอัดสำเนาเย็บเล่ม
 รัตน์มณี รัตนปกรณ์ (2547) “การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี

รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, สำนักงาน (2546 ก) รายงานประจำปี 2546 ของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กรุงเทพมหานคร คุรุสภา ลาดพร้าว

_____. (2546) *หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ม.ป.ท.*

_____. (2548?) “มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 (พ.ศ. 2549 – 2553)”

วารินทร์ สิ้นสูงสุด (2543) *การประกันคุณภาพการศึกษา* กรุงเทพมหานคร สยามมิตรการพิมพ์
 วินัย เชนรัตน์สุวรรณ (2547) “การประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 5” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ กาญจนบุรี

ศึกษาธิการ,กระทรวง (2542) “ประกาศกระทรวง ศึกษาธิการ เรื่องระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัย”

สงบ ลักษณะ (2541) *แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา* กรุงเทพมหานคร คุรุสภาลาดพร้าว

สมคิด พรหมจ้อย (2544) *การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา นนทบุรี จตุพรดีไซน์*

สมชาย สุวรรณราช (2547) “การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2542) *มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา* กรุงเทพมหานคร วัฒนาพานิช

- สมศักดิ์ ไชยภาส (2545) “การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัด
จันทบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สยาม สุ่มนาม (2541) “กระบวนการดำเนินงาน ปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาการประกัน
คุณภาพการศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนนำร่องสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
อุทัยธานี” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- สุรมน บุญเต็ม (2546) “การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ระดับประถมศึกษา กิ่งอำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา” วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อารีรัตน์ วัฒนสิน (2542) “การประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน” กรุงเทพมหานคร สำนักงาน
ทดลองการศึกษา กรมวิชาการ (อัดสำเนา)
- อุทุมพร จามรมาน (2542) การประกันคุณภาพการอุดมศึกษา ตามแนวทางของทบวงมหาวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- Cuttance , P (1994) “Consumer evaluation of quality management and quality assurance systems
for schools.” In Paper Prepared for the Australian Quality Council Conference.
Sydney: NSW Department of School Education.
- Stebbing, L. (1993) quality assurance : *The route to efficiency and competitiveness*. 3 Chichester.
West Sussex:Ellis Horwood.
- Hoffman, L. and Julius, E. (1995). Total quality management : Implication for higher education.
Missouri: Prescott Publishing.
- Oakland, S.(1993). Total quality management: The route to improving performance.
University of Bradord Butterworth, London: Heinemann.
- Vroman. William H. and Luchsinger , Vilcent P.(1994) *Managing organization quality*
Boston:Richad D. Irwin.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาเครื่องมือ

ตารางที่ ก1 แสดงรายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาเครื่องมือ

ชื่อ - สกุล	วุฒิ	ตำแหน่ง
นายกิตตินันท์ โนสุ	ศษ.ม. (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น	รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นายสมศักดิ์ พระเดชกึ่ง	ค.ม. (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	ผู้อำนวยการ โรงเรียน
นายประกาศ มีชัย	กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ครู คศ.1

ภาคผนวก ข

สำเนาหนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา

(สำเนา)

ที่ ศษ 0522.16 (บ)/ ๕๒๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๕ กรกฎาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 3

เนื่องด้วย นายอารีศักดิ์ พงษ์นิรันดร นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาแขนงวิชา บริหาร
การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องการ
ปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนในอำเภอรังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากผู้บริหารและ
ครูผู้สอนใน โรงเรียนที่จัดการศึกษาภาคบังคับ ในอำเภอรังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 โรงเรียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาคำเนินการเก็บข้อมูล
เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความ
กรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิทวธีรานนท์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 - 7

(สำเนา)

ที่ ศร 04064/1090

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 3
ถนนสุขาภิบาล 14 ตำบลแซะ อำเภอครบุรี
จังหวัดนครราชสีมา 30250

๗ สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วย นายอารีย์ศักดิ์ พงษ์นิรันดร นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาแขนงวิชา บริหาร
การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรื่อง การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัด
นครราชสีมา

ในการนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 3 จึงขอให้โรงเรียนให้ความ
อนุเคราะห์ นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนที่จัด
การศึกษาภาคบังคับในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 โรงเรียน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า
จะได้รับความร่วมมือด้วยดีเช่นเคย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายดำรงศักดิ์ ดันติเวทย์)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 3

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

โทร 0-4444-5038

ภาคผนวก ก

ผลการประเมินความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ ค1 แสดงแบบสรุปผลการประเมินความสอดคล้องด้านเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ผลการประเมิน			รวม	ค่าเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	3	1
2	1	1	1	3	1
3	1	1	1	3	1
4	1	1	1	3	1
5	1	1	1	3	1
6	1	1	1	3	1
7	1	1	1	3	1
8	1	1	1	3	1
9	1	1	1	3	1
10	1	1	1	3	1
11	1	1	1	3	1
12	1	1	1	3	1
13	1	1	1	3	1
14	1	1	1	3	1
15	1	0	1	2	.67
16	1	1	1	3	1
17	1	1	1	3	1
18	1	1	1	3	1
19	1	1	1	3	1
20	1	1	1	3	1
21	0	1	1	2	.67
22	0	1	1	2	.67
23	1	1	1	3	1
24	1	1	1	3	1
25	1	0	1	2	.67
26	0	1	1	2	.67

ข้อที่	ผลการประเมิน			รวม	ค่าเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
27	1	1	1	3	1
28	1	1	1	3	1
29	0	1	1	2	.67
30	0	1	1	2	.67
31	0	1	1	2	.67
32	0	1	1	2	.67
33	0	1	1	2	.67
34	0	1	1	2	.67
35	0	1	1	2	.67
36	0	1	1	2	.67
37	0	1	1	2	.67
38	0	1	1	2	.67

แบบประเมินความสอดคล้องด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม

เรื่อง การพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในอำเภอลำปาง จังหวัดนครราชสีมา

คำชี้แจง

1. ขอให้ท่านพิจารณาข้อความในแต่ละรายการแล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผลการประเมิน ดังนี้

กา ✓ ลงในช่อง +1 เมื่อท่านแน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับเนื้อหา

กา ✓ ลงในช่อง 0 เมื่อท่านไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับเนื้อหา

กา ✓ ลงในช่อง -1 เมื่อท่านแน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

2. หากท่านมีข้อเสนอแนะใด ๆ กรุณابันทึกลงในช่องว่างที่กำหนดไว้

รายการ	ผลการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านการบริหารและสารสนเทศของโรงเรียน				
1. การจัดโครงสร้างการบริหารภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา				
2. การจัดประชุมชี้แจงบุคลากรให้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา				
3. การเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางและวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน				
4. การแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน				
5. การจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนให้มีข้อมูลเพียงพอต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา				
6. การจัดทำระบบสารสนเทศจำแนกเป็นหมวดหมู่				
7. การจัดสารสนเทศในโรงเรียนให้มีความสมบูรณ์และครอบคลุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษาทุกด้าน				
8. การจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนให้สะดวกต่อการค้นหาและนำไปใช้				

รายการ	ผลการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
9. การวิเคราะห์ปัญหาและความจำเป็นเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
10. การกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจของโรงเรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับชาติ				
11. การจัดการสำคัญของภารกิจให้สอดคล้องกับการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
12. การกำหนดเป้าหมายและวิธีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ				
13. การกำหนดแนวทางในการแสวงหาความร่วมมือหรือประสานสัมพันธ์กับแหล่งวิทยาการภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
14. การกำหนดวิธีดำเนินงานด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน				
15. การพัฒนานวัตกรรมและสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
16. การกำหนดแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน				
17. การกำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน โดยให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
18. การกำหนดแนวทางในการใช้งบประมาณและทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ				

รายการ	ผลการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
19. การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย				
20. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษารายปีให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด				
21. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษารายปีให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายด้านคุณภาพการศึกษา				
22. การกำกับติดตามการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง				
23. การกำกับติดตามการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรูปองค์คณะบุคคล				
24. การปรับเปลี่ยนแผนและกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป				
25. การพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรให้สอดคล้องกับวิธีการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน				
26. การเชื่อมโยงประสานสัมพันธ์การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพทุกกิจกรรมภายในโรงเรียนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้				
ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในโรงเรียน				
27. การวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานประจำปีโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย				
28. การวิเคราะห์และประเมินผลโครงการและกิจกรรมตามระยะเวลาที่กำหนด				
29. การวิเคราะห์ความสำเร็จในการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์และภารกิจของโรงเรียน				
30. การวิเคราะห์ความสอดคล้องและเหมาะสมของวิสัยทัศน์กับภารกิจของโรงเรียน				

รายการ	ผลการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
31. การประเมินความสอดคล้องและเหมาะสมของแผนพัฒนาโรงเรียนกับความต้องการของชุมชน				
32. การประเมินการบรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายของหลักการศึกษาชาติ				
33. การประเมินการบรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้				
34. การประเมินกระบวนการจัดการเรียนรู้จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้				
35. การประเมินการจัดการเรียนรู้จำแนกตามระดับช่วงชั้น				
36. การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จำแนกตามมาตรฐานการศึกษาชาติ				
37. การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาจำแนกตามเป้าหมายของโรงเรียน				
38. การนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรอบถัดไป				

ภาคผนวก ง

ประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว
จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามการได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สอง

โรงเรียน	จำนวน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร	ครู ผู้สอน	ผู้บริหาร	ครู ผู้สอน
ได้รับการประเมิน	21	21	215	21	117
ไม่ได้รับการประเมิน	9	9	85	9	49
รวม	30	30	300	30	166

ตารางที่ 2 แสดงรายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

ที่	โรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอก ในรอบที่สอง	ที่	โรงเรียนที่ไม่ได้รับการประเมิน
1	บ้านคลองบง	1	บ้านศาลเจ้าพ่อ
2	บ้านคลองทราย	2	บ้านบุตะโก
3	บ้านคลองทุเรียน	3	บ้านห้วยน้ำเค็ม
4	ค่านอุดมวิทยา	4	บ้านซับเต่า
5	บ้านบะใหญ่	5	บ้านวังน้ำเขียว
6	บ้านหนองโสมง	6	บ้านคลองใบพัด
7	บ้านหนองแวง	7	บ้านโคกสันติสุข
8	บ้านโนนเหลื่อม	8	บ้านโนนสาวเอ้
9	บ้านไทยสามัคคี	9	บ้านบุไผ่
10	บ้านน้ำซับ		
11	บ้านซับไทรทอง		
12	บ้านบุเจ้าคุณ		
13	บ้านคลองสะท้อน		
14	บ้านท่าวังไทรสามัคคี		
15	เจียรนวนนทอุทิศ 2		
16	บ้านวังหมี่		
17	บ้านระเริง		
18	บ้านหนองไม้สัก		
19	บ้านคลองกุ่ม		
20	บ้านคลองหินร่อง		
21	บ้านไทรงาม		

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนในอำเภอวังน้ำเขียว
จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามการได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สอง

ประเภทโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู ผู้สอน	รวม	ผู้บริหาร	ครู ผู้สอน	รวม
โรงเรียนที่ได้รับการประเมินในรอบที่สองแล้ว						
1. บ้านคลองบง	1	4	5	1	4	5
2. บ้านคลองทราย	1	3	4	1	3	4
3. บ้านคลองทุเรียน	1	5	6	1	5	6
4. คำนอุดมวิทยา	1	13	14	1	6	7
5. บ้านบะใหญ่	1	14	15	1	6	7
6. บ้านหนองโสมง	1	5	6	1	5	6
7. บ้านหนองแวง	1	9	10	1	6	7
8. บ้านโนนเหลื่อม	1	19	20	1	6	7
9. บ้านไทยสามัคคี	1	24	25	1	6	7
10. บ้านน้ำซับ	1	5	6	1	5	6
11. บ้านซับไทรทอง	1	5	6	1	5	6
12. บ้านบุเจ้าคุณ	1	12	13	1	6	7
13. บ้านคลองสะอาด	1	8	9	1	6	7
14. บ้านท่าวังไทรสามัคคี	1	9	10	1	6	7
15. เขียวรวนนทีอุทิศ 2	1	14	15	1	6	7
16. บ้านวังหมี่	1	13	14	1	6	7
17. บ้านระเริง	1	16	17	1	6	7
18. บ้านหนองไม้สัก	1	12	13	1	6	7
19. บ้านคลองกุ่ม	1	6	7	1	6	7
20. บ้านคลองหินร่อง	1	6	7	1	6	7
21. บ้านไทรงาม	1	13	14	1	6	7
รวม	21	215	236	21	117	138

ประเภทโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู ผู้สอน	รวม	ผู้บริหาร	ครู ผู้สอน	รวม
โรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมินในรอบ ที่สอง						
1. บ้านศาลเจ้าพ่อ	1	14	15	1	6	7
2. บ้านบุตะโก	1	14	15	1	6	7
3. บ้านห้วยน้ำเค็ม	1	2	3	1	2	3
4. บ้านซับเต่า	1	5	6	1	5	6
5. บ้านวังน้ำเขียว	1	7	8	1	6	7
6. บ้านคลองใบพัด	1	6	7	1	6	7
7. บ้านโคกสันติสุข	1	6	7	1	6	7
8. บ้านโนนสาวเอ้	1	12	13	1	6	7
9. บ้านบุไผ่	1	19	20	1	6	7
รวม	9	85	94	9	49	58
รวมทั้งสิ้น	30	300	330	30	166	196

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาค่านักว่าอิสระ

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
ตอนที่ 2 การพัฒนางานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน
2. การตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านหรือหน่วยงานของท่านแต่อย่างใดเนื่องจากผู้ศึกษาจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวมและจะปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลของท่านไว้เป็นความลับ
3. ขอให้ตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

สำหรับผู้ศึกษา

1. ตำแหน่งหน้าที่ของท่านในปัจจุบัน

ผู้บริหาร

ครูผู้สอน

2. โรงเรียนของท่าน

ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สอง เมื่อ

ปี พ.ศ.2549

ปี พ.ศ.2550

ยังไม่ได้รับการประเมิน

ตอนที่ 2 การพัฒนางานประกันคุณภาพภายใน โรงเรียน

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่าในรอบปีที่ผ่านมาโรงเรียนของท่านมีการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ในรายการที่กล่าวถึงเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลง ในช่องระดับการปฏิบัติตามความเป็นจริง ดังนี้

ถ้ามีการปฏิบัติรายการนั้นในระดับมากที่สุด	ให้กา ✓	ในช่อง 5
ถ้ามีการปฏิบัติรายการนั้นในระดับมาก	ให้กา ✓	ในช่อง 4
ถ้ามีการปฏิบัติรายการนั้นในระดับปานกลาง	ให้กา ✓	ในช่อง 3
ถ้ามีการปฏิบัติรายการนั้นในระดับน้อย	ให้กา ✓	ในช่อง 2
ถ้ามีการปฏิบัติรายการนั้นในน้อยที่สุด	ให้กา ✓	ในช่อง 1

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	รายการ	ระดับปฏิบัติ					สำหรับผู้ศึกษา
		5	4	3	2	1	
0	โรงเรียน มีโครงสร้างการบริหารงานชัดเจน	✓					

คำอธิบาย จากตัวอย่างในข้อ 0 ท่านได้พิจารณาแล้วเห็นว่าโรงเรียนของท่านมีโครงสร้างการบริหารงานชัดเจนอยู่ในระดับมากที่สุด ท่านจึงกา ✓ ในช่อง 5

ต่อไปนีขอให้ท่านพิจารณาคำถามในแต่ละข้ออย่างรอบคอบแล้วตอบคำถามตามความเป็นจริง

ข้อที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ					สำหรับนักศึกษา
		5	4	3	2	1	
1	<u>ด้านการบริหารและสารสนเทศของโรงเรียน</u> การจัดโครงสร้างการบริหารภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา						
2	การจัดประชุมชี้แจงบุคลากรให้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา						
3	การเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางและวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน						
4	การแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน						
5	การจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนให้มีข้อมูลเพียงพอต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา						
6	การจัดทำระบบสารสนเทศจำแนกเป็นหมวดหมู่						
7	การจัดสารสนเทศในโรงเรียนให้มีความสมบูรณ์และครอบคลุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษาทุกด้าน						
8	การจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนให้สะดวกต่อการค้นหาและนำไปใช้						
9	<u>ด้านการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา</u> การวิเคราะห์ปัญหาและความจำเป็นเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
10	การกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจของโรงเรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับชาติ						
11	การจัดความสำคัญของภารกิจให้สอดคล้องกับการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
12	การกำหนดเป้าหมายและวิธีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ						

ข้อที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ					สำหรับผู้ศึกษา
		5	4	3	2	1	
13	การกำหนดแนวทางในการแสวงหาความร่วมมือหรือประสานสัมพันธ์กับแหล่งวิทยาการภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
14	การกำหนดวิธีดำเนินงานด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน						
15	การพัฒนานวัตกรรมและสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
16	การกำหนดแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน						
17	การกำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน โดยให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
18	การกำหนดแนวทางในการใช้งบประมาณและทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ						
19	<u>ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา</u> การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย						
20	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพศึกษารายปีให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด						
21	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพศึกษารายปีให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายด้านคุณภาพการศึกษา						
22	การกำกับติดตามการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง						
23	การกำกับติดตามการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรูปองค์กรคณะบุคคล						
24	การปรับเปลี่ยนแผนและกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป						
25	การพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรให้สอดคล้องกับวิธีการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน						

ข้อที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ					สำหรับผู้ศึกษา
		5	4	3	2	1	
26	การเชื่อมโยงประสานสัมพันธ์การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพทุกกิจกรรมภายในโรงเรียนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้						
27	<u>ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในโรงเรียน</u> การวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานประจำปี โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย						
28	การวิเคราะห์และประเมินผลโครงการและกิจกรรมตามระยะเวลาที่กำหนด						
29	การวิเคราะห์ความสำเร็จในการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์และภารกิจของโรงเรียน						
30	การวิเคราะห์ความสอดคล้องและเหมาะสมของวิสัยทัศน์กับภารกิจของโรงเรียน						
31	การประเมินความสอดคล้องและเหมาะสมของแผนพัฒนาโรงเรียนกับความต้องการของชุมชน						
32	การประเมินการบรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาชาติ						
33	การประเมินการบรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้						
34	การประเมินกระบวนการจัดการเรียนรู้จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้						
35	การประเมินการจัดการเรียนรู้จำแนกตามระดับช่วงชั้น						
36	การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจำแนกตามมาตรฐานการศึกษาชาติ						
37	การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาจำแนกตามเป้าหมายของโรงเรียน						
38	การนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรอบถัดไป						

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายอารีย์ศักดิ์ พงษ์นิรันดร
วัน เดือน ปี เกิด	18 พฤษภาคม 2501
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
ประวัติการศึกษา	ศษ.บ. (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ศษ.ม. (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านโนนเหลื่อม อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียน